

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

CO₂-Prestatieladder

Beleidscommunicatie Footprintjaar 2023

Organisatie: Veiligheidsregio Midden- en West Brabant

Contactpersoon: Hans van Mensvoort

Adviseur: Michiel de Soet
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: Februari 2025

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder	3
2 Taakstellingen voor energiemangement.....	4
2.1 <i>Stuurcyclus .....</i>	4
2.2 <i>Dataverzameling .....</i>	6
3 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang	7
3.1 <i>Doelstellingen scope 1 en 2 .....</i>	7
3.1.1 <i>Hoofddoelstelling .....</i>	7
3.1.2 <i>Subdoelstellingen.....</i>	7
4 Plan van aanpak	10
4.1 <i>Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n) .....</i>	10
4.2 <i>Kwantitatieve reductie .....</i>	11
5 Participatie sector- en keteninitiatieven.....	13
5.1 <i>Actieve deelname .....</i>	13
5.2 <i>Lopende initiatieven.....</i>	13
Disclaimer & Colofon	15

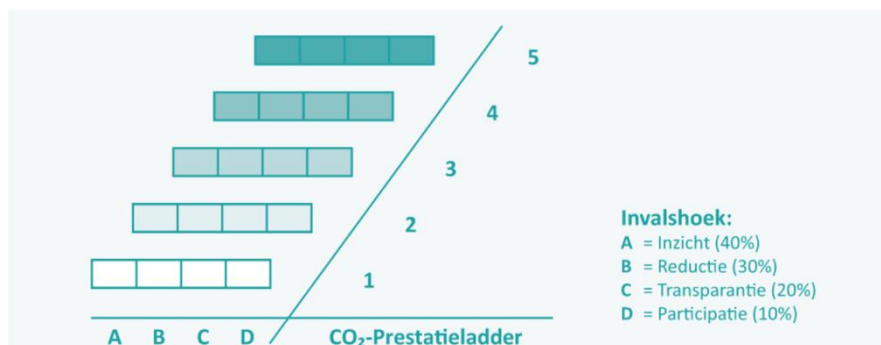
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO₂-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structuren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO₂. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving. Daarnaast kan het certificeren op de CO₂-Prestatieladder voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

- A. Inzicht** maakt een organisatie bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.
- B. Reductie** creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.
- C. Transparantie** stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.
- D. Participatie** laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, SKAO).

2 Taakstellingen voor energiemangement

Om de CO₂-Prestatieladder te onderhouden zijn acties, planningen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie belegd. Deze worden in dit hoofdstuk weergegeven.

2.1 Stuurcyclus

Vanaf niveau	Invalshoek	Actie	Frequentie	Planning	CO ₂ -Projectleider	Administratie	Externe adviseurs	Directie
FASEOVERSTIJGEND								
Algemeen		Voldoen aan continue verbetering volgens de stuurcyclus	Continu	Doorlopend	Allen			
Algemeen		Voldoen aan eisen van projecten	Continu	Doorlopend	N.v.t. geen projecten in organisatie			
Algemeen		Voldoen aan verplichte internetpublicatie op de SKAO-website	Jaarlijks	Q1	V		x	
Algemeen		Voldoen aan contributieverplichting aan de SKAO	Jaarlijks	Q1	V	T	V	
PLAN								
2	C	Stuurcyclus en TVB-matrix actualiseren	Jaarlijks	Q1	V		x	
3	B	Energiemanagement actieplan actualiseren en accorderen (Scope 1 en Scope 2)	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x	
2	C	Interne en externe belanghebbenden actualiseren	Jaarlijks	Q1	V		x	
3	C	Communicatieplan actualiseren en accorderen	Jaarlijks	Q1	V		x	
Algemeen		Organizational boundary actualiseren en accorderen	Jaarlijks	Q1	V		x	
Algemeen		Organisatiegrootte actualiseren	Jaarlijks	Q1	V		x	
Algemeen		Interne audit inplannen	Jaarlijks	Q4	V		x	
Algemeen		Externe audit inplannen met certificerende instelling	Jaarlijks	Q2	V			
1	A	Lijst met energiestromen actualiseren	Jaarlijks	Q1		x	V	
3	A	CO ₂ -emissiefactoren actualiseren	Jaarlijks	Q1			V	
3	B	Plan van aanpak van scope 1, 2 actualiseren en accorderen	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x	
3	B	SKAO Maatregellijst en ambitiebepaling actualiseren obv nieuwe handboek	Jaarlijks	Q1	V		x	
3	B	Doelstellingen van scope 1, 2 actualiseren en accorderen	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x	
1	D	Mogelijk relevante initiatieven inventariseren	Jaarlijks	Q1	V		x	
2	D	Lijst met initiatieven actualiseren, accorderen en plannen van deelnames	Jaarlijks	Q1	V			
DO								
2	A	Gegevens voor de CO ₂ -emissie-inventaris verzamelen	Jaarlijks	Q1	V	V	V	
3	A	Emissie-inventaris rapportage opstellen	Jaarlijks	Q1	V		x	
2	A	Energiebeoordeling uitvoeren	Jaarlijks	Q1			V	
3	B	Plan van aanpak uitvoeren	Continu	Doorlopend	V		V	
3	B	Voortgang vaststellen voor scope 1, 2	Jaarlijks	Q4				
3	C	Communicatieplan uitvoeren	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x	
3	D	Initiatieven bijwonen	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V			
Algemeen		Projectdossier actualiseren	Halfjaarlijks	Q2, Q4	N.v.t. geen projecten in organisatie			

CHECK							
3	A	Kwaliteitscontrole op de emissie-inventaris rapportage uitvoeren	Jaarlijks	Q1			V
3	B	Voortgang van het plan van aanpak evalueren	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x
3	B	Voortgang van de doelstellingen evalueren	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		x
3	C	Uitvoering van het communicatieplan evalueren	Halfjaarlijks	Q2, Q4	V		
3	D	Bijwoning van de initiatieven evalueren	Jaarlijks	Q1	V		
5	C	Relevantie van de CO2-reductieprogramma's evalueren	Jaarlijks	Maand x			
Algemeen		Interne audit uitvoeren	Jaarlijks	Q3	V		
Algemeen		Externe audit uitvoeren	Jaarlijks	Q4			Allen
ACT							
Algemeen		Corrigerende maatregelen uit de interne audit herstellen	Jaarlijks	Q3	V		x
Algemeen		Afwijkingen uit de externe audit herstellen	Jaarlijks	Q4	V		x
Algemeen		Bijsturen op aandachtspunten uit de "check" fase	Continu	Doorlopend	V		x
Algemeen		Vereiste budgetten in de directiebeoordeling opnemen	Jaarlijks	Q3	V		x
Algemeen		Dir.beoordeling uitvoeren incl. opnemen openstaande actiepunten (vlak na interne audit)	Jaarlijks	Q4	V		x

V = Verantwoordelijke

2.2 Dataverzameling

Emisbestroom	Eenheid	Bron	Onzekerheden en impact	Verbeterplan datakwaliteit
Aardgasverbruik				
Vastgoed	m3	Meterstanden/facturen	1. Bij een aantal panden betaalt de veiligheidsregio een all-in bedrag inclusief energielasten. Bij deze panden is niet overal duidelijk hoeveel energie er exact wordt verbruikt. Nu is bij deze panden een inschatting gemaakt van het energieverbruik. Zie voor de berekenmethodiek het CO2 dashboard, tabblad 'berekeningen'. 2. Bij de locatie Plaza 21 (PPS Moerdijk) wordt 2/3 van de uitstoot meegenomen vanwege de verdeling van betaling energierekening met andere partijen. 3. Locatie Diessen is nog een andere gebruiker. Momenteel wordt het energieverbruik niet doorberekend, maar dat is wel een wens om te doen in de toekomst	1. Theo blijft in gesprek met de gemeenten om de exacte data ophalen. Daarnaast wordt bij een aantal panden een energie monitoringstelsysteem geplaatst, waardoor de veiligheidsregio zelf direct inzicht heeft in het energieverbruik van de betreffende locatie. In het excel Totaal vastgoed 2023 wordt bijgehouden welke panden zijn voorzien van een slimme meter en/of Hero Balancer. Dit wordt bijgewerkt wanneer er een slimme meter wordt geïnstalleerd of Hero Balancer wordt geplaatst. 3. Er is inmiddels een tussenmeter voor gas geplaatst en dit kan worden meegenomen vanaf de footprint 2024.
Oefeningen	m3	Facturen		
Brandstof wagenpark				
Diesel	liter	Tankpasrapportage	Om dubbelstelling van intern laden te voorkomen wordt in het dashboard een algemene post in mindering gebracht. Het is (nog) niet mogelijk om dit per locatie in de footprint te verwerken.	Mogelijk in de toekomst per locatie de ladingen registreren.
Benzine				
Elektriciteit	kWh			
HVO	liter			
Brandstof bedrijfsmiddelen				
Diesel	liter	Facturen/tankpasrapportage	Bij sommige locaties kunnen de laadpalen ook door externen (openbaar) gebruikt worden. Dit wordt nu niet apart weergegeven in de footprint.	Bij een deel van onze laadpalen kunnen externe partijen (collega's, bezoekers, leveranciers etc.) laden. Deze data kan onttrokken worden vanuit onze back-office. Op de bemande locaties (+/- 8 locaties) wordt meerdere keren per week hier gebruik van
Benzine				
HVO				
Elektriciteit	kWh			
Dieselverbruik blusboten	liter	Administratie		
Haardhout (voor oefeningen)	KG	Facturen		
Elektriciteit				
Vastgoed	kWh	Meterstanden/facturen		
Warmte				
Vastgoed	GJ	Facturen		
Zakelijke kilometers				
Auto		Declaraties		
OV	km	Declaraties	De declaraties worden in euro's aangegeven door administratie. Dit delen we door 23 cent om tot de kilometers te komen. Op de totale footprint is dit marginaal.	
Vliegreizen				
Vluchten <700 KM	km	Declaraties/facturen		
Vluchten 700-2500 KM				
Vluchten >2500 KM				
Energiebeoordeling				
Kentekenlijst				

3 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO₂-reductiemaatregelen die te vinden zijn in het plan van aanpak in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden". Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen.

3.1 Doelstellingen scope 1 en 2

3.1.1 Hoofddoelstelling

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

Veiligheidsregio Midden en West Brabant wil in 2026 ten opzichte van 2022 55% minder CO₂ uitstoten.

Deze doelstelling is absoluut.

JAARLIJKSE DOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

2023	10%
2024	35%
2025	50%
2026	55%

3.1.2 Subdoelstellingen

SUBDOELSTELLINGEN

	DOELSTELLING	VOORTGANG 2023
Scope 1	38%	- 5%
Scope 2	95%	- 94%
Business travel	12%	+ 30%
Groene stroom	100% groen & NL vanaf 2024	Op extern laden na 100% groene afname
Alternatieve brandstoffen	20% HVO in 2026	HVO verbruik in 2023 is te verwaarlozen
Energieverbruik¹	1,5% per jaar	- 4%

¹ Hierbij worden de richtlijnen vanuit de EU aangehouden om het jaarlijkse energieverbruik van de EU met 1,5% per jaar te laten dalen. Bron: <https://europadecentraal.nl/onderwerp/klimaat-en-milieu/klimaat/>

3.1.3 Voortgang emissies

TABEL V1. VOORTGANG JAARLIJKSE CO₂-EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE				
	2022	2023	2024	2025
TYPE EMISSIONS SCOPE 1	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Aardgasverbruik	1.017,2	938,8	-	-
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	73,4	70,9	-	-
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	1.167,2	1.134,2	-	-
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	62,3	60,7	-	-
Brandstofverbruik wagenpark - HVO	0,04	0,04	-	-
Biomassa	1,7	0,2	-	-
TOTAAL SCOPE 1	2.321,7	2.204,9	-	-
TYPE EMISSIONS SCOPE 2				
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	1.231,6	9,3	-	-
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens (extern laden)	0,5	2,2	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens (intern laden)	-	-	-	-
Warmtelevering - STEG centrale	63,1	69,7	-	-
TOTAAL SCOPE 2	1.295,2	81,2	-	-
TYPE EMISSIONS BUSINESS TRAVEL				
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	81,7	106,7	-	-
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	0,5	0,1	-	-
Vliegreizen <700 km	-	-	-	-
Vliegreizen 700-2500 km	-	-	-	-
Vliegreizen >2500 km	-	-	-	-
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	82,2	106,8	-	-
TOTALE EMISSIONS	3.699,1	2.393,0	-	-

3.3 Footprint 2023

TABEL M1. OVERZICHT CO ₂ -EMISSIES, GEHELE ORGANISATIE					2023 Heel jaar	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Aardgasverbruik	451.559	m ³	2.079	938,8		39%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	21.774	liter	3.256	70,9		3%
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	348.352	liter	3.256	1.134,2		47%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	21.508	liter	2.821	60,7		3%
Brandstofverbruik wagenpark - HVO	125	liter	347	0,0		0%
Biomassa	2.880	kg	77	0,2		0%
Totaal scope 1				2.204,9		
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	20.475	kWh	456	9,3		0%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	2.190.960	kWh	0	-		0%
Elektriciteitsverbruik - wagens (extern laden)	4.864	kWh	456	2,2		0%
Elektriciteitsverbruik - wagens (intern laden)	14.484	kWh	0	-		0%
Warmtelevering - STEG centrale	2.747	GJ	25.370	69,7		3%
Totaal scope 2				81		
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	552.869	km	193	106,7		4%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	6.944	km	20	0,1		0%
Vliegreizen <700 km	0	km	234	-		0%
Vliegreizen 700-2500 km	0	km	172	-		0%
Vliegreizen >2500 km	0	km	157	-		0%
Totaal business travel				107		
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				2.392,95		100%

4 Plan van aanpak

4.1 Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)

Plan van aanpak		
Onderdeel van het energiemangement acti		
		
Wat doen we al? Wat willen we doen? Potentiële maatregelen 		
CO2-reductiemaatregelen	Deadline	Planning
Scope 1 - Aardgasverbruik & warmteverbruik		
Nieuwbouw is gasloos (al het geval bij diverse kazernes)	lange termijn	Meerjarig
Temperatuurzones instellen/zoneren	2024 en verder	2024-2025
Infrarood panelen plaatsen om plaatselijk te kunnen verwarmen	2026	uitvoeren 2024-2025
Slimme radiatorknoppen toevoegen aan CV installaties voor dagwerkzaamheden en ruimteafhankelijke verwarming	2026	uitvoeren 2024-2025
Warmtepompen plaatsen bij bestaande locaties (evt. hybride)	2027	uitvoeren tot 2027
Dakisolatie aanbrengen ter voorbereiding op gasloos	2027	uitvoeren tot 2027
Monitoren (grootverbruik met Hero Balancer en actie ondernemen waar m	2023	uitvoeren tot 2027
Bespreken grootverbruikers met belanghebbenden (gemeenten)	2023	uitvoeren tot 2027
Klimaatinstallaties efficiënt instellen	2024 en verder	uitvoeren tot 2027
Temperatuur in remise terugbrengen (nu beleid maar niet altijd praktisch)	2024	2024
Temperatuur gebouwen lager instellen	2025	uitvoeren tot 2027
Bewustwording omtrent warm aankleden / truien beschikbaar / warme truiendag	2024	Q2 2024
AI in het bouwproces meenemen dat het gebouw geen kantoorfunctie heeft, vezel hennep gebruiken,	2027 en verder	Meerjarig
Slim werken beleid herzien (voorkomen dat voor één persoon elke dag het gebouw wordt verwarmd)	2024	2025
Een routekaart ontwikkelen tot het doel gasloos	2030	2024-2025
DMJOP voor regio ontwikkelen & mogelijk energielabels koppelen	2024	Kaderbrief in 2023
Scope 1 - Brandstofverbruik		
Thuiswerken faciliteren: Graag concretiseren hoe jullie dit op dit moment faciliteren		
Werkgroep mobiliteit: Minder dienstauto's, meer trein/fiets? Deelscooters?	2025	2025
Elektrificeren personenvervoer	2024	2024 en verder
Stationair draaien voorkomen o.a. door cursus Het Nieuwe Rijden	2024	2024 en verder
Inzet HVO-100	2026	2024 en verder
Virtueel oefeningen uitvoeren	2026	2026
Carpoolen stimuleren	2024	2024 en verder
In de zomer meer thuiswerken	2025	2025
Met Veiligheidsregio Noord Brabant sparren over verduurzamen oefeningen	2026	2025
Materieel zoals kettingzagen elektrificeren	2024	2024
Een pilot draaien met elektrische brandweerwagens (piketoertuigen)	2024	2024
Een routekaart ontwikkelen tot het doel volledig elektrisch (dienstauto's) in	2024	2024
Project 'Brandweerauto van de toekomst'	2027 eerste voertuig	2025 plan klaar
Scope 2 - Elektriciteitsverbruik		
Zonnepanelen uitbreiden	2024	2024 en verder
Groene stroom van Nederlandse bodem inkopen	2023	2024
LED plaatsen bij vervanging	2023	tot 2027
Apparaten vervangen door energiezuinigere varianten	2024 en verder	uitvoeren tot 2027
Monitoren (grootverbruik en actie ondernemen waar mogelijk	2024 en verder	uitvoeren tot 2027
Bewegingsmelders beter instellen	2024	2024-2025
Bij warmtepompen 'dead zones' instellen	2024	uitvoeren tot 2027
Bij grootverbruikers inventariseren of medewerkers ideeën hebben om te re	2024 en verder	uitvoeren tot 2027
Bewustzijn vergroten over lichten uitschakelen, herbruikbare mokken gebruiken, vaatwasser pas aanzetten wanneer deze vol is	2024 en verder	2024-2025
Zonnepanelen uitbreiden op alle daken en onderzoeken of dit ook boven parkeerplaatsen kan	2024	Uitvoeren tot 2030
Verlichting 's nachts uitschakelen (bv tegelijkertijd met alarm aanzetten)	2024 en verder	uitvoeren tot 2027
Voor het verlaten van het pand checken of alle apparaten uitgeschakeld zijn	2024	uitvoeren tot 2027
Plaatsing tochtflappen kazernes	2023	2024-2026
Garanties van Oorsprong inkopen voor de geladen kWh wagenpark	2023	2024
Zakelijk vervoer		
Thuiswerken faciliteren	2023	Doorlopend
Werkgroep mobiliteit: Minder dienstauto's, meer trein/fiets? Deelscooters?		
Routekaart ontwikkelen totdat in 2030 enkel elektrisch gereden kilometers / openbaar vervoer / fiets wordt vergoed (vs brandstofauto's)		
Overige (organisatorische) maatregelen zonder impact op de CO2-emissie-inventaris		
Een ideeënbox plaatsen op alle locaties om ideeën te inventariseren	Hans	
Tijdens de maandelijkse meetings inzicht in het verbruik delen / verduurzaming standaard bespreken	Hans	
Op elke locatie iemand aanspreekpunt / verantwoordelijk maken mbt verduurzaming	Hans	
In overleg met gemeenten standaard duurzaamheid op de agenda zetten	Hans	
Duurzame Game spelen om bewustzijn te vergroten	Hans	2024
In het inwerkprogramma van elke nieuwe medewerker/vrijwilliger duurzaamheid binnen VRMWB toelichten	Hans	

4.2 Kwantitatieve reductie

Scope 1

Maatregelen aardgasverbruik & warmteverbruik	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Nieuwbouw is gasloos (al het geval bij diverse kazernes)	0,0%	0,00%	-
Temperatuurzones instellen/zoneren	0,0%	0,00%	-
Infrarood panelen plaatsen om plaatselijk te kunnen verwarmen	1,0%	0,28%	10,58
Slimme radiatorknoppen toevoegen aan CV installaties voor	0,2%	0,06%	2,12
Warmtepompen plaatsen bij bestaande locaties (evt hybride)	9,0%	2,51%	95,20
Dakisolatie aanbrengen ter voorbereiding op gasloos	1,4%	0,39%	14,81
Monitoren (groot)verbruik met Hero Balancer en actie ondernemen	5,0%	1,39%	52,89
Bespreken grootverbruikers met belanghebbenden (gemeenten)	0,0%	0,00%	-
Bij warmtepompen 'dead zones' instellen	0,0%	0,00%	-
Temperatuur in remise terugbrengen (nu beleid maar niet altijd)	0,5%	0,14%	5,29
Temperatuur gebouwen lager instellen	0,5%	0,14%	5,29
Bewustwording omtrent warm aankleden / truien beschikbaar /	0,0%	0,00%	-
Al in het bouwproces meenemen dat het gebouw geen kantoorfunctie heeft, vezel hennep gebruiken,	0,0%	0,00%	-
Slim werken beleid herzien (voorkomen dat voor één persoon elke dag het gebouw wordt verwarmd)	1,0%	0,28%	10,58
Een routekaart ontwikkelen tot het doel gasloos	0,0%	0,00%	-
Totaal op gasverbruik	19%	5%	196,75

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Thuiswerken faciliteren: Graag concretiseren hoe jullie dit op dit moment faciliteren	1,0%	0%	12,41
Werkgroep mobiliteit: Minder dienstauto's, meer trein/fiets? Deelscooters?	1,0%	0%	12,41
Elektrificeren personenvervoer	30,0%	10%	372,18
Stationair draaien voorkomen o.a. door cursus Het Nieuwe Rijden	2,0%	1%	24,81
Inzet HVO-100	21,5%	7%	266,73
Virtueel oefeningen uitvoeren	1,0%	0%	12,41
Carpoolen stimuleren	0,1%	0%	1,24
In de zomer meer thuiswerken	0,1%	0%	1,24
Met Veiligheidsregio Noord Brabant sparren over verduurzamen oefeningen	0,0%	0%	-
Materieel zoals kettingzagen elektrificeren	0,0%	0%	-
Een pilot draaien met elektrische brandweerwagens (piketvoertuigen)	0,0%	0%	-
Een routekaart ontwikkelen tot het doel volledig elektrisch (dienstauto's) in 2030	0,0%	0%	-
Totaal op brandstofverbruik	57%	19%	703,42

Maatregelen elektriciteitsverbruik	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Zonnepanelen uitbreiden	0%	0%	-
Groene stroom van Nederlandse bodem inkopen	100%	34%	1.286,20
LED plaatsen bij vervanging	0%	0%	-
Apparaten vervangen door energiezuinigere varianten	0%	0%	-
Temperatuurzones instellen/zoneren	0%	0%	-
Monitoren (groot)verbruik en actie ondernemen waar mogelijk	0%	0%	-
Bewegingsmelders beter instellen	0%	0%	-
Bij grootverbruikers inventariseren of medewerkers ideeën hebben	0%	0%	-
Bewustzijn vergroten over lichten uitschakelen, herbruikbare	0%	0%	-
Zonnepanelen uitbreiden op alle daken en onderzoeken of dit ook	0%	0%	-
Verlichting 's nachts uitschakelen (bv tegelijkertijd met alarm aanzetten)	0%	0%	-
Voor het verlaten van het pand checken of alle apparaten uitgeschakeld zijn	0%	0%	-
Garanties van Oorsprong inkopen voor de geladen kWh wagenpark	0%	0%	-
Toename kWh laden	0%	0%	-
Totaal op elektraverbruik	100%	34%	1.286,20

Maatregelen warmteverbruik	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Klimaatinstallaties efficiënt instellen	2%	0,03%	1,26
Totaal op warmteverbruik	2%	0,03%	1,26

Business travel

Maatregelen business travel	Reductie op emissiestroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Thuiswerken faciliteren	1%	0,02%	0,82
Werkgroep mobiliteit: Minder dienstauto's, meer trein/fiets?	1%	0,02%	0,82
Deelscooters?			
Routekaart ontwikkelen totdat in 2030 enkel elektrisch gereden kilometers / openbaar vervoer / fiets wordt vergoed (vs brandstofauto's)	10%	0,22%	8,22
Totaal op business travel	12%	0,3%	9,86

5 Participatie sector- en keteninitiatieven

Inventarisatie initiatieven, status per februari 2025

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan één of meerdere sector- of keteninitiatieven. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) dient zich op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen. De SKAO houdt hiervoor op [Initiatieven en Programma's \(co₂-prestatieladder.nl\)](https://www.skao.nl/initiatieven-en-programma's-co2-prestatieladder.nl) een compleet overzicht bij van alle initiatieven en reductieprogramma's.

Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management. Aangezien de organisatie aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd. Jaarlijks wordt door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing zijn.

5.1 Actieve deelname

Door deelname aan een initiatief en de interactie met andere organisaties / sectoren kan informatie worden uitgewisseld en kunnen in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van VRMWB in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname. Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor VRMWB (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

5.2 Lopende initiatieven

Stichting Positieve Impact

Door actief lidmaatschap aan deze stichting deelt VRMWB haar kennis en doet zij nieuwe ideeën op.

Budget:

- Lidmaatschap SPI ad € 1.247/ jaar
- Twee dagen per half jaar (strat. adviseur, projectleider) voor deelname aan de symposia en communicatie/uitwerking ervan binnen VRMWB.

Kernteam Duurzaamheid Brandweer Nederland

Onder de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is de Vakraad Bedrijfsvoering het gremium dat de ambities, prioriteiten en duurzaamheidsagenda voorbereidt en coördineert voor de RCDV. De uitvoering ervan is ondergebracht bij het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), het publiek kennisinstituut voor crisisbeheersing en brandweezorg. VRMWB participeert actief in verschillende initiatieven vanuit de duurzaamheidsagenda:

- Landelijke werkgroep CO₂-Prestatieladder. VRMWB is deelnemer in deze werkgroep. Deze werkgroep deelt en versterkt de aanpak voor Veiligheidsregio's en enthousiasmeert en ondersteunt de 25 Veiligheidsregio's in hun (voorgenomen) deelname aan de CO₂-Prestatieladder. De werkgroep overlegt circa 6x/jaar en werkt initiatieven uit. Door VRMWB wordt gemiddeld ca. 0,5 dag/maand besteed aan de werkgroep.
- Werkgroep Circulariteit. 1 Medewerker van Team Inkoop participeert in de landelijke werkgroep.
- Landelijk kennisnetwerk Inkoop. VRMWB participeert actief in het kennisnetwerk Inkoop. Dit netwerk ontwikkelt landelijke initiatieven op het gebied van MVOI en duurzame aanbestedingen. Deelname ca. 0,5 dag / 3 maanden.
-

- Landelijk kennisnetwerk Facilitair. VRMWB is deelnemer in het netwerk Facilitair van het NIPV. Dit netwerk besteedt (o.a.) aandacht aan het duurzaam inrichten en maken van gebouwen. Het netwerk vergadert 4x/ jaar.

SKAO, CoP Veiligheidsregio's

Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is de onafhankelijke eigenaar en beheerder van de CO2-Prestatieladder en verantwoordelijk voor het gebruik en de doorontwikkeling van het certificeringschema. Daarnaast zorgt zij voor verbreding van het gebruik van de CO2-Prestatieladder bij bedrijven, opdrachtgevers en in sectoren. SKAO jaagt bedrijven en overheden met de CO2-Prestatieladder aan om CO2 te reduceren met als doel een klimaatneutraal bedrijfsleven te realiseren. Het faciliteert onderzoek naar de verbetering en doorontwikkeling van de CO2-Prestatieladder. VRMWB is vanaf 2024 lid van de SKAO en actief in de community of practice van Veiligheidsregio's. Deze community heeft als doel om de kennis over en toepassing van de CO2- prestatieladder bij de veiligheidsregio's te verbeteren. Budget: € 1.022/jaar contributie en ca. 4 uur per kwartaal.

Afstemming met gemeenten in VRMWB

VRMWB zet zich, in 2024, in om bij gemeenten (o.a. Tilburg, Breda, Roosendaal, Bergen op Zoom, Oosterhout, Etten-Leur en Waalwijk) uit de regio het onderwerp 'Duurzaamheidsambities' op de agenda in de afstemmingsgesprekken met de gemeenten. Hierdoor komen de mogelijkheden om te besparen op energie en CO2- uitstoot beter in beeld. Verduurzaming van onze gebouwen (bijna allen eigendom van onze gemeenten) worden besproken en in gang gezet. Er wordt kennis gedeeld o.a. over onze aanpak m.b.t. de CO2-prestatieladder. Budget: ca. 4 uur per kwartaal.

Veilige Energietransitie (VET)

Vanuit het NIPV is een landelijk programma 'Veilige Energie Transitie' gestart. De onderwerpen daarbinnen zijn verdeeld over regionale samenwerkingsverbanden. Er worden handreikingen geschreven voor incidentbestrijding, preventie en opleidingen. Deze handreikingen worden vervolgens via landelijke kanalen beschikbaar gesteld aan alle veiligheidsregio's. VRMWB levert de portefeuillehouder 'Laadinfrastructuur', voor ca. 1 dag per maand aan de landelijke werkgroep VET. De begroting voor de initiatieven is opgenomen in de directiebeoordeling.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Veiligheidsregio Midden- en West Brabant.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Michiel de Soet, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -Prestatieladder Footprintjaar 2023
Datum ondertekening:	februari 2025
Verantwoordelijke projectleider:	Hans van Mensfoort